

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

Vrijedi od 14. ožujka 2024.

Strojno pročišćen iz: NN 117/2017, NN 52/2021, NN 27/2024

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-zabrani-nepostenih-trgovackih-praksi-u-lancu-opskrbe-hranom/

Sadržaj

GLAVA I. OSNOVNE ODREDBE	4
Cilj i predmet Zakona te područje primjene	4
Usklađivanje s pravnim aktima Europske unije	4
Značenje pojmova	4
POGLAVLJE I. ZNAČAJNA PREGOVARAČKA SNAGA I NEPOŠTENE TRGOVAČKE PRAKSE	7
Značajna pregovaračka snaga	7
Nametanje nepoštenih trgovačkih praksi	7
ODJELJAK 1. UGOVORI	8
Oblik i obvezni sadržaj ugovora dobavljača i kupca	8
Izuzeća od ugovaranja između dobavljača i kupca	9
ODJELJAK 2. IZDAVANJE RAČUNA I OPĆI UVJETI POSLOVANJA	10
Pravila izdavanja računa i otkupnog bloka	10
Opći uvjeti poslovanja	10
ODJELJAK 3. NIŠTETNOST UGOVORA I UGOVORNA KAZNA	11
Raskid ugovora, otkaz ugovora i jednostrana izmjena ugovora	11
Ugovorna kazna	11
POGLAVLJE II. OSTALE NEPOŠTENE TRGOVAČKE PRAKSE	11
Ostale nepoštene trgovačke prakse kupca	11
Ostale nepoštene trgovačke prakse kupca uz dopuštenu mogućnost izuzeća od zabrane	16
GLAVA II. OSNOVNE POSTUPOVNE ODREDBE	18
POGLAVLJE I. NADLEŽNOST, SUKOB INTERESA RADNIKA I POSTUPANJE AGENCIJE	18
Nadležnost tijela za provedbu Zakona i način donošenja odluka	18
Stručna služba Agencije	19
Sukob interesa radnika	19
Izvještaj o radu	19
Prikupljanje podataka	19
Nenajavljena kontrola	20
Preuzimanje obveza od strane kupca koji je stranka u postupku	23
Obavijest o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju te pravo stranke da se izjasni o svim okolnostima i činjenicama koje su iznesene u postupku	24
POGLAVLJE II. AKTI AGENCIJE	25
Akti Agencije i sudska zaštita	25
Rokovi za donošenje rješenja Agencije	26
Objava rješenja Agencije	27
GLAVA III. NOVČANE KAZNE	27
POGLAVLJE I. CILJ I VRSTA NOVČANE KAZNE	27
Cilj novčane kazne	27
Novčane kazne za teške i lakše povrede Zakona te novčane kazne za ostale povrede Zakona	27
POGLAVLJE II. KRITERIJI UTVRĐIVANJA I IZVRŠENJE NOVČANE KAZNE	29
Kriteriji za utvrđivanje novčane kazne	29

Postupak izvršenja novčane kazne	30
POGLAVLJE III. ZASTARA I TROŠKOVI POSTUPKA	31
Zastara	31
Zastara izvršenja novčane kazne	31
Troškovi postupka	31
POGLAVLJE III.A SURADNJA AGENCIJE S EUROPSKOM KOMISIJOM I PROVED- BENIM TIJELIMA DRŽAVA ČLANICA EU-a TE IZVJEŠĆIVANJE	32
Suradnja s Europskom komisijom i provedbenim tijelima država članica Europske unije	32
Izvješćivanje Europske komisije o radu Agencije	32
GLAVA IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	32
Naknadna procjena učinaka propisa	32
Stupanje na snagu	33
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	34

ZAKON
O ZABRANI NEPOŠTENIH TRGOVAČKIH PRAKSI U LANCU
OPSKRBE HRANOM

GLAVA I.
OSNOVNE ODREDBE

Cilj i predmet Zakona te područje primjene

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom utvrđuju pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi, utvrđuju se nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga kupca u odnosu na njegove dobavljače, uređuju se ovlasti, zadaće i postupanje tijela nadležnog za provedbu ovoga Zakona te suradnja među provedbenim tijelima za utvrđivanje nepoštenih trgovačkih praksi država članica Europske unije i Europske komisije.
- (2) Cilj i svrha ovoga Zakona su uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.
- (3) Ovaj Zakon primjenjuje se na prodaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u okviru koje dobavljač ili kupac ili obojica imaju poslovni nastan u Europskoj uniji.
- (4) Ovaj Zakon primjenjuje se i na usluge koje kupac pruža dobavljaču u mjeri i na način uređen odredbama ovoga Zakona.
- (5) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na odnose dobavljača i krajnjeg potrošača.

Usklađivanje s pravnim aktima Europske unije

Članak 1.a

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL L 111, 25. 4. 2019.).

Značenje pojmova

Članak 2.

- (1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. lanac opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima obuhvaća sve sudionike u proizvodnji, preradi i trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima, i to: proizvođače, otkupljivače i/ili prerađivače, trgovce na veliko i trgovce na malo koji u ugovornim odnosima mogu biti dobavljači ili kupci, osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost te javna tijela kao kupce
2. nepoštene trgovačke prakse su ugovorne odredbe i/ili poslovne prakse koje u vezi s prodajom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dobavljaču jednostrano nametne kupac, koristeći svoju značajnu pregovaračku snagu u od-

nosu na dobavljača, a suprotno načelima savjesnosti i poštenja, načelu ravnopravnosti ugovornih strana, načelu jednake vrijednosti činidaba i dobroj poslovnoj praksi u proizvodnji i/ili trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima, odnosno koje nisu u skladu s odredbama članaka 4. do 12. ovoga Zakona

3. poljoprivredni i prehrambeni proizvodi su proizvodi navedeni u Prilogu I. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kao i proizvodi koji nisu navedeni u tom Prilogu, ali su prerađeni za upotrebu kao hrana s pomoću proizvoda navedenih u tom Prilogu, uključujući i sve proizvode obuhvaćene pojmom »hrana« u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL 31, 1. 2. 2002.)

4. pokvarljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi su svježe voće, svježe povrće, jaja, svježe meso, svježa riba, sirovo mlijeko, svježe mlijeko, svježi sirevi, fermentirani mliječni proizvodi, kruh i svježi pekarski proizvodi, svježi kolači te ostali poljoprivredni i prehrambeni proizvodi koji zbog svoje prirode ili u fazi prerade u kojoj se nalaze postaju neprikladni za prodaju u roku od 30 dana nakon berbe, proizvodnje ili prerade (u daljnjem tekstu: pokvarljivi proizvodi)

5. primarni poljoprivredni proizvod je proizvod koji je nastao kao rezultat proizvodnje, obrađivanja ili uzgoja, uključujući žetvu, berbu ili pobiranje plodova, mužnju i uzgoj životinja prije klanja, kao i lov, ribolov te sakupljanje divljih plodova i biljaka

6. dobavljač je poljoprivredni proizvođač ili svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o njihovom mjestu poslovnog nastana, koji prodaje poljoprivredne i prehrambene proizvode; pojam »dobavljač« može obuhvaćati skupinu takvih poljoprivrednih proizvođača ili skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba kao što su organizacije proizvođača, organizacije dobavljača i udruženja takvih organizacija

7. kupac je svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o poslovnom nastanu te osobe, ili svako javno tijelo u Europskoj uniji, odnosno svako javnoopravno tijelo definirano u skladu s propisima kojima se uređuju upravni sporovi, koja kupuje poljoprivredne i prehrambene proizvode; pojam »kupac« može obuhvaćati skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba

8. naknada je bilo koje plaćanje u novcu ili robi ili uslugama

9. povezana društva su društva uređena općim propisima o trgovačkim društvima, pojmom poduzetnika pod kontrolom drugog poduzetnika uređenog općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja, uključujući društva koja neku od takvih povezanosti ostvaruju kroz fizičku osobu ili grupu fizičkih osoba koje djeluju zajednički u skladu s člankom 3. Priloga Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. vezano uz definicije mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003.; u daljnjem tekstu: Prilog Preporuke Komisije)

10. ukupan godišnji prihod čini zbroj ukupnog godišnjeg prihoda odnosno primitaka promatranog kupca, kojima se pribrajaju ukupni godišnji prihodi od-

nosno primici njegovih povezanih društava, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu, a takav dobiveni zbroj ukupnih prihoda promatranog kupca i s njim povezanih društava umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava kako je to propisano člankom 3. ovoga Zakona, a u smislu odredbi članaka 3., 4. i 6. Priloga Preporuke Komisije

11. mjesto isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda je mjesto na kojem dobavljač isporučuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod kupcu i na kojem u trenutku isporuke svi rizici i odgovornosti za poljoprivredni ili prehrambeni proizvod prelaze na kupca

12. cijena proizvodnje je zbroj svih promjenjivih i nepromjenjivih troškova koji nastanu u proizvodnji jedinice proizvoda

13. nabavna cijena je jedinična cijena dobavljača po kojoj se kupuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod, umanjena za sve rabate ili popuste iskazane isključivo na računu te uvećana za zavisne troškove koji su vezani za nabavu tog proizvoda. Zavisni troškovi u pravilu uključuju troškove prijevoza, osiguranja, špedicije i carine

14. poslovna tajna jesu poslovne informacije određene u smislu propisa kojim se utvrđuju pravila o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti i općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja

15. nabavni lanac čine svi subjekti koji sudjeluju u proizvodnji i/ili nabavi pojedinog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda od trenutka kada je proizvod pripremljen za prodaju krajnjem potrošaču do trenutka prodaje krajnjem potrošaču

16. provedbena tijela država članica Europske unije su nacionalna tijela nadležna za utvrđivanje i sankcioniranje nepoštenih trgovačkih praksi u državama članicama Europske unije koja su dužna postupati po službenoj dužnosti ili po zahtjevima dobavljača

17. proizvodno i tržišno osjetljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi jesu mlijeko i mliječni proizvodi, svježe goveđe/teleće, svinjsko i meso peradi, jaja, svježe voće i povrće, brašno i kruh, šećer, biljna ulja u prehrani

18. novi proizvod je proizvod koji dobavljač prvi put stavlja na tržište ili djelomično izmijenjen proizvod koji već postoji na tržištu, a prvi se put isporučuje kupcu.

(2) Popis poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz stavka 1. točke 3., popis pokvarljivih proizvoda iz stavka 1. točke 4. te popis proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz stavka 1. točke 17. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

POGLAVLJE I.

ZNAČAJNA PREGOVARAČKA SNAGA I NEPOŠTENE TRGOVAČKE PRAKSE*Značajna pregovaračka snaga***Članak 3.**

(1) Smatra se da značajnu pregovaračku snagu u smislu ovoga Zakona ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 2.000.000,00 eura i koji je prihodovno snažniji od dobavljača, osim ako kupac dokaže da je dobavljač prihodovno jača ugovorna strana u odnosu na kupca.

(2) Ako kupac iz stavka 1. ovoga članka ima povezana društva u smislu ovoga Zakona, ukupni godišnji prihod kupca izračunava se tako da se ukupnom godišnjem prihodu odnosno primicima kupca ostvarenima na području Republike Hrvatske pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici njegovih povezanih društava na svjetskoj razini, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ako ga ima ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu.

(3) Dobiveni zbroj ukupnih prihoda kupca i s njim povezanih društava umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, a iznos ukupnog godišnjeg prihoda računa se bez poreza na dodanu vrijednost i ostalih neizravnih poreza.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka kupac je dužan, na zahtjev Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, dostaviti podatke relevantne za utvrđivanje njegova ukupnog godišnjeg prihoda i primitaka, kao i ukupnih godišnjih prihoda odnosno primitaka s njim povezanih društava u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva.

(5) Ako kupac ne postupi u skladu sa stavkom 4. ovoga članka, odnosno ne dostavi Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja podatke iz stavka 2. ovoga članka u roku propisanom stavkom 4. ovoga članka, smatrat će se da kupac u odnosu na dobavljača ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, odnosno da ima značajnu pregovaračku snagu u odnosu na dobavljača. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja u tom će slučaju postupiti u skladu s člankom 17. stavkom 3. te člankom 31.a ovoga Zakona.

(6) Za utvrđivanje ukupnog godišnjeg prihoda dobavljača primjenjuju se odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka.

*Nametanje nepoštenih trgovačkih praksi***Članak 4.**

(1) Zabranjeno je iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca u odnosu na njegove dobavljače nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi.

(2) Nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima koji obuhvaća sve sudionike u proizvodnji, preradi i/ili trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima koje se iskorištavanjem značajne pregovaračke snage nameću dobavljačima jesu:

1. nepostojanje pisanog ugovora između kupca i dobavljača, kao i pisani ugovor između kupca i dobavljača koji nije sastavljen u skladu s odredbama ovoga Zakona ili obveze nametnute dobavljaču koje nisu predviđene u pisanom ugovoru između kupca i dobavljača
 2. plaćanja koja nisu jasno istaknuta i specificirana na računu ili otkupnom bloku
 3. opći uvjeti poslovanja kupca koji nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona
 4. mogućnost jednostranog raskida ugovora s dobavljačem od strane kupca u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora ili mogućnost otkaza ugovora s dobavljačem bez primjerenog otkaznog roka ili mogućnost jednostrane izmjene ugovora od strane kupca
 5. nerazmjerno visoke ugovorne kazne s obzirom na vrijednost i značenje objekta obveze i
 6. ostale nepoštene trgovačke prakse propisane člancima 11. i 12. ovoga Zakona.
- (3) Zabranjene nepoštene trgovačke prakse propisane ovim Zakonom primjenjuju se na ugovore između dobavljača i kupca kojima se uređuje prodaja, kupnja ili isporuka poljoprivrednih i/ili prehrambenih proizvoda neovisno o mjerodavnom pravu koje bi se inače primjenjivalo na te ugovore.

ODJELJAK 1.

UGOVORI

Oblik i obvezni sadržaj ugovora dobavljača i kupca

Članak 5.

- (1) Ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o:
1. cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i/ili načinu određivanja odnosno izračuna cijene
 2. kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje kupcu
 3. uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda
 4. uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora
 5. mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda odredivog i/ili određenog adresom mjesta isporuke i
 6. trajanju ugovora.
- (2) Cijena poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može biti određena u fiksnom iznosu, a može se odrediti i/ili izračunati zbrajanjem različitih faktora koji moraju biti utvrđeni u ugovoru, a koji primjerice mogu uključivati tržišne pokazatelje koji se odnose na promjene tržišnih

uvjeta, isporučene količine te kvalitetu ili sastav isporučenih poljoprivrednih proizvoda.

(3) Ako se ugovorom predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenog pokvarljivog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda iz stavka 1. točke 3. ovoga članka ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od isteka ugovorenog razdoblja isporuke tijekom kojeg su isporuke izvršene ili ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke ili dana otkupnog bloka odnosno računa ili od dana zaprimanja računa na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti za otkupljene poljoprivredne i prehrambene proizvode, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(4) Ako se ugovorom predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenih ostalih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, a koji se ne smatraju pokvarljivima u smislu ovoga Zakona, ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od isteka ugovorenog razdoblja isporuke tijekom kojeg su isporuke izvršene ili ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od dana isporuke ili dana otkupnog bloka odnosno računa ili od dana zaprimanja računa na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti za otkupljene poljoprivredne i prehrambene proizvode, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(5) Ugovoreno razdoblje isporuke iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može biti ugovoreno i obuhvatiti obračunsko razdoblje od najdulje 30 dana.

(6) Ako se ugovorom ne predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenog pokvarljivog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda iz stavka 1. točke 3. ovoga članka ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke ili ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana izdavanja računa odnosno otkupnog bloka ili zaprimanja računa na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(7) Ako se ugovorom ne predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, a koji se ne smatraju pokvarljivim u smislu ovoga Zakona, ne mogu biti dulji od 60 dana računajući od dana isporuke ili ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od dana izdavanja računa odnosno otkupnog bloka ili zaprimanja računa na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(8) Ako kupac utvrđuje iznos koji treba platiti, razdoblja plaćanja iz stavaka 3. i 4. ovoga članka počinju teći od isteka ugovorenog obračunskog razdoblja u kojem su isporuke izvršene, a razdoblja plaćanja iz stavaka 6. i 7. ovoga članka počinju teći od dana isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Izuzeća od ugovaranja između dobavljača i kupca

Članak 6.

(1) Iznimno od odredbe članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, pisani ugovor nije potreban ako dobavljač prihvati ponudu koja sadržava javno objavljene i obvezujuće uvjete kupca koji kupuje na otkupni blok primarni poljoprivredni proizvod radi njegove daljnje prodaje ili prerade, a ponuda sadržava odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga Zakona odnosno ako dobavljač i kupac imaju

sklopljen ugovor o zajedničkoj proizvodnji koji sadržava i odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 6. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, kada dobavljač isporučuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod kupcu koji je zadruga i/ili proizvođačka organizacija čiji je član dobavljač, pisani ugovor nije potreban ako statut zadruge odnosno osnivački akt proizvođačke organizacije sadržava odredbe koje su po sadržaju u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona.

(3) Kupac je dužan javno objavljene obvezujuće uvjete iz stavka 1. ovoga članka čuvati i arhivirati u slučaju svake izmjene radi osiguranja dostatnog revizorskog traga i uvida u uvjete po kojima je otkupljivao ili davao ponudu.

ODJELJAK 2.

IZDAVANJE RAČUNA I OPĆI UVJETI POSLOVANJA

Pravila izdavanja računa i otkupnog bloka

Članak 7.

(1) Za isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom sklopljenim između dobavljača i kupca odnosno za uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun u skladu s poreznim propisima ili otkupni blok.

(2) Račun koji dobavljač izdaje kupcu, osim bitnih elemenata uređenih poreznim propisima, mora sadržavati jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se iznosi odnose, u skladu s ugovorom između dobavljača i kupca.

(3) Dobavljač odgovara za sadržaj računa.

(4) Otkupni blok koji kupac uslužno izdaje umjesto dobavljača mora najmanje sadržavati elemente vezane uz obračun vrijednosti, i to količinu preuzete robe, kakvoću i utvrđenu cijenu te jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se iznosi odnose u skladu s javno objavljenim i obvezujućim uvjetima kupca prema dobavljaču.

(5) Kupac odgovara za sadržaj otkupnog bloka.

(6) Naknade za usluge kupca prema dobavljaču čije ostvarenje ovisi o stvarnom i mjerljivom učinku kupca, a ne smatraju se nametanjem nepoštene trgovačke prakse ne smiju biti izražene na računu iz stavka 2. ovoga članka, već za te usluge kupac mora izdati račun dobavljaču na kojem je dužan jasno specificirati svaku pojedinu uslugu za koju se plaća naknada.

(7) Odredbe ovoga članka ne utječu na porezne propise o obliku i sadržaju računa.

Opći uvjeti poslovanja

Članak 8.

(1) Kupac dužan je upozoriti dobavljača na primjenu općih uvjeta poslovanja, kao i na način objave općih uvjeta poslovanja.

(2) Odredbe općih uvjeta poslovanja moraju biti jasne i razumljive.

(3) Opći uvjeti poslovanja ne smiju sadržavati odredbe koje se u smislu ovoga Zakona smatraju nepoštenim trgovačkim praksama.

ODJELJAK 3.

NIŠTETNOST UGOVORA I UGOVORNA KAZNA

Raskid ugovora, otkaz ugovora i jednostrana izmjena ugovora

Članak 9.

(1) Odredba ugovora između dobavljača i kupca ili između dobavljača i kupca koja kupcu omogućuje jednostrani raskid ugovora u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora je ništetna.

(2) Odredba ugovora između dobavljača i kupca ili između dobavljača i kupca koja kupcu omogućuje otkaz ugovora bez primjerenog otkaznog roka je ništetna.

(3) Odredba ugovora između dobavljača i kupca ili između dobavljača i kupca koja kupcu omogućuje jednostranu izmjenu ugovora je ništetna.

Ugovorna kazna

Članak 10.

(1) Zabranjeno je dobavljaču nametnuti nerazmjerno visoku ugovornu kaznu s obzirom na vrijednost i značenje objekta obveze.

(2) Zabranjeno je naplatiti od dobavljača ugovornu kaznu u slučaju kada kupac skrivi neispunjenje, zakašnjenje ili neuredno ispunjenje obveze dobavljača te u drugim slučajevima kada je do neispunjenja, zakašnjenja ili neurednog ispunjenja obveze dobavljača došlo iz uzroka za koje dobavljač ne odgovara.

POGLAVLJE II.

OSTALE NEPOŠTENE TRGOVAČKE PRAKSE

Ostale nepoštene trgovačke prakse kupca

Članak 11.

(1) Osim nepoštenih trgovačkih praksi iz članaka 4. i 5. te članaka 7. do 10. ovoga Zakona, ostale zabranjene nepoštene trgovačke prakse u odnosu na kupca i dobavljača jesu prakse u kojima kupac:

1. plaća dobavljaču u rokovima duljim od propisanih

a) člankom 5. stavcima 3., 4., 5. i 8. ovoga Zakona u slučaju ugovorene redovite isporuke proizvoda

b) člankom 5. stavcima 6., 7. i 8. ovoga Zakona kada nije ugovorena redovita isporuka proizvoda

2. otkazuje narudžbe pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u tako kratkom roku da nije razumno očekivati da će dobavljač pronaći drugi način stavljanja na tržište ili upotrebe tih proizvoda, a rok kraći od 30 dana uvijek se smatra kratkim rokom

3. zahtijeva od dobavljača ili ugovara i/ili naplaćuje od dobavljača plaćanja koja nisu povezana s prodajom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dobavljača te zahtijeva plaćanja i/ili ugovara i/ili naplaćuje dobavljaču naknadu za usluge koje nisu pružene odnosno za usluge koje su pružene iako nisu ugovorene između ugovornih strana
4. zahtijeva od dobavljača i/ili ugovara i/ili naplaćuje od dobavljača naknadu za propadanje ili gubitak poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda do čega je došlo u prostorima kupca ili nakon prijenosa vlasništva na kupca odnosno prebacuje rizik svog poslovanja na dobavljača, premda do takvog propadanja ili gubitka nije došlo zbog krivnje dobavljača
5. nezakonito pribavlja, koristi ili otkriva poslovne tajne dobavljača u smislu propisa kojim se utvrđuju pravila o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti i općih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja
6. dobavljaču prijeti provedbom mjera komercijalne odmazde odnosno provodi takve mjere, primjerice, uklanjanjem proizvoda iz ponude, smanjenjem količina naručenih proizvoda, prekidom pružanja određenih usluga koje kupac pruža dobavljaču poput marketinga ili promidžbe i sl. ako dobavljač ostvaruje svoja ugovorna ili zakonska prava, među ostalim podnošenjem zahtjeva ili predstavke provedbenim tijelima država članica Europske unije ili suradnjom s tim tijelima tijekom postupka
7. zahtijeva od dobavljača i/ili ugovara i/ili naplaćuje od dobavljača naknadu za troškove proučavanja pritužbi krajnjeg potrošača u vezi s prodajom proizvoda dobavljača, usprkos tomu što nema krivnje dobavljača
8. zahtijeva od dobavljača i/ili ugovara i/ili dobavljaču naplaćuje naknadu za stavljanje na tržište poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda odnosno proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
9. zahtijeva od dobavljača i/ili ugovara i/ili dobavljaču naplaćuje naknadu i/ili određuje plaćanje trećoj strani za čuvanje i manipulaciju nakon isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda
10. dobavljaču netransparentno umanjuje količinu, kakvoću i/ili vrijednost poljoprivrednog odnosno prehrambenog proizvoda standardne kvalitete
11. zahtijeva od dobavljača i/ili ugovara dobavljaču obvezu ispostavljanja i/ili ispostavljanje bilo kojeg instrumenta osiguranja radi preuzetog repromaterijala, a da kupac nema obvezu izdavanja sredstva osiguranja za preuzete, a neplaćene poljoprivredne i prehrambene proizvode
12. dobavljaču uvjetuje sklapanje ugovora i poslovne suradnje kompenzacijom robe i usluga
13. od dobavljača zahtijeva da ne prodaje poljoprivredne ili prehrambene proizvode drugim kupcima po nižim cijenama od onih koje je platio kupac
14. zahtijeva ili ugovara i/ili naplaćuje dobavljaču naknadu za dostavu poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda na mjesto isporuke ili izvan ugovorenog mjesta isporuke

15. zahtijeva ili ugovara i/ili naplaćuje dobavljaču naknadu za proširenje prodajne mreže kupca, poboljšanje (preuređenje) postojećih prodajnih mjesta kupca, proširenje skladišnih kapaciteta kupca, proširenje distributivne mreže kupca
16. uvjetuje dobavljaču sklapanje ili produženje ugovora te primitak isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora zahtjevom za proizvodnju i isporuku poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji se mogu smatrati zamjenjivim u odnosu na ugovorene ili isporučene proizvode (robna marka kupca)
17. zahtijeva ili ugovara i/ili naplaćuje dobavljaču naknadu za umanjeni promet, prodaju ili umanjenu maržu kupca zbog smanjene prodaje određenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda
18. zahtijeva ili ugovara i/ili naplaćuje dobavljaču naknadu za istraživanje tržišta
19. jednostrano briše proizvode s liste ugovorenih proizvoda koje dobavljač isporučuje kupcu ili značajno smanjuje narudžbe pojedinog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda od dobavljača bez prethodne pisane najave dobavljaču od strane kupca u roku koji ne može biti kraći od 30 dana
20. dobavljaču zaračunava troškove osoblja zaduženog za opremanje prostori-ja koje se upotrebljavaju za prodaju proizvoda dobavljača
21. zahtijeva ili ugovara i/ili naplaćuje troškove dodatnih kontrola kvalitete poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda od dobavljača, osim pod uvjetom ako se tim dodatnim kontrolama utvrdi kako proizvod dobavljača ne udovoljava ugovorenoj kvaliteti, a u toj situaciji trošak dodatnih kontrola kvalitete za dobavljača ne smije biti veći od troška koji je kupac imao za dodatnu analizu
22. zahtijeva od dobavljača ugovaranje fiktivnih usluga ili postupaka koji se neće provesti i za koje nema protučinidbe
23. od dobavljača ne preuzima ugovorene količine poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda, kao i poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji su robna marka kupca u skladu s ugovorenom dinamikom, osim pod uvjetom da je riječ o opravdanim slučajevima utvrđenim ugovorom, ili odbija primitak isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kao i poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji su robna marka kupca po dospijecu obveze za dobavljača na isporuku, osim pod uvjetom da je riječ o razlozima koji su ugovorom utvrđeni kao opravdani razlozi za odbijanje primitka
24. prodaje poljoprivredni i prehrambeni proizvod u maloprodaji po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s porezom na dodanu vrijednost, osim pod uvjetom da je riječ o proizvodima pred istekom roka trajanja, povlačenju poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iz asortimana te potpunoj rasprodaji zbog zatvaranja prodajnog objekta odnosno rasprodaji zbog privremenog zatvaranja sezonskog prodajnog objekta
25. prodaje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod u maloprodaji ispod cijene proizvodnje kada je riječ o proizvodima robne marke kupca, osim pod uvjetom da je riječ o proizvodima pred istekom roka trajanja, povlačenju poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iz asortimana te potpunoj raspro-

daji zbog zatvaranja prodajnog objekta odnosno rasprodaji zbog privremenog zatvaranja sezonskog prodajnog objekta.

(2) Zabranom iz stavka 1. točke 1. podtočke a) ovoga članka ne dovode se u pitanje:

- posljedice zakašnjelih plaćanja i pravni lijekovi sukladno propisu kojim se uređuju rokovi ispunjenja novčanih obveza u poslovnim transakcijama i pravne posljedice zakašnjenja s ispunjenjem novčanih obveza koji se, odstupajući od razdoblja plaćanja utvrđenih sukladno propisu kojim se uređuju rokovi ispunjenja novčanih obveza u poslovnim transakcijama i pravne posljedice zakašnjenja s ispunjenjem novčanih obveza, primjenjuju na temelju razdoblja plaćanja utvrđenih u ovom Zakonu
- mogućnost da se kupac i dobavljač dogovore o klauzuli o podjeli vrijednosti u smislu članka 172.a Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1308/2013).

(3) Zabrana iz stavka 1. točke 1. podtočke a) ovoga članka ne primjenjuje se na plaćanja:

- kupca dobavljaču ako su takva plaćanja izvršena u okviru programa u školama na temelju članka 23. Uredbe (EU) br. 1308/2013
- javnih subjekata koji pružaju zdravstvenu skrb u smislu zakona kojim se uređuju rokovi ispunjenja novčanih obveza u poslovnim transakcijama i pravne posljedice zakašnjenja s ispunjenjem novčanih obveza.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 11. stavak 1. točku 26. ovoga Zakona odnosi se članak 9. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 52/2021. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akt članak 11. glasio je:

Ostale nepoštene trgovačke prakse otkupljivača i/ili prerađivača

Članak 11.

Osim nepoštenih trgovačkih praksi iz članka 4. i 5. te članka 7. do 10. ovoga Zakona, ostale nepoštene trgovačke prakse u odnosu dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača u trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima su:

1. netransparentno umanjenje količine i/ili vrijednosti poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda standardne kvalitete
2. ispostavljanje bjanko zadužnice radi preuzetog repromaterijala, a da otkupljivač i/ili prerađivač nema obvezu izdavanja sredstva osiguranja za preuzete, a neplaćene poljoprivredne ili prehrambene proizvode
3. uvjetovanje sklapanja ugovora i poslovne suradnje kompenzacijom roba i usluga
4. nepreuzimanje ugovorenih količina poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda u skladu s ugovorenom dinamikom otkupa, osim u opravdanim slučajevima utvrđenim ugovorom
5. naplata naknade za sklapanje ugovora s dobavljačem koja nije razmjerna administrativnom trošku koji treba snositi dobavljač
6. odbijanje primitka isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda po dospijeću obveze za dobavljača na isporuku, osim zbog razloga koji su ugovorom utvrđeni kao opravdani razlozi za odbijanje primitka
7. naplata naknade dobavljaču za kalo, rastep, lom i krađu proizvoda nakon isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda, odnosno prebacivanje rizika poslovanja na dobavljača
8. obveze da ne prodaje poljoprivredne ili prehrambene proizvode drugim otkupljivačima i/ili prerađivačima po nižim cijenama od onih koje je platio otkupljivač i/ili prerađivač i
9. izvršenje roka plaćanja dobavljaču duljeg od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno duljeg od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke.

Primjenu izmjene članka 11. stavka 1. točke 26. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Odredbe članka 11. stavka 1. točaka 26. i 27. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona ostaju na snazi do 31. ožujka 2024.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 11. stavak 1. točku 27. ovoga Zakona odnosi se članak 9. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 52/2021. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 11. glasio je:

Ostale nepoštene trgovačke prakse otkupljivača i/ili prerađivača

Članak 11.

Osim nepoštenih trgovačkih praksi iz članka 4. i 5. te članka 7. do 10. ovoga Zakona, ostale nepoštene trgovačke prakse u odnosu dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača u trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima su:

1. netransparentno umanjeње količine i/ili vrijednosti poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda standardne kvalitete
2. ispostavljanje bjanko zadužnice radi preuzetog repromaterijala, a da otkupljivač i/ili prerađivač nema obvezu izdavanja sredstva osiguranja za preuzete, a neplaćene poljoprivredne ili prehrambene proizvode
3. uvjetovanje sklapanja ugovora i poslovne suradnje kompenzacijom roba i usluga
4. nepreuzimanje ugovorenih količina poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda u skladu s ugovorenom dinamikom otkupa, osim u opravdanim slučajevima utvrđenim ugovorom
5. naplata naknade za sklapanje ugovora s dobavljačem koja nije razmjerna administrativnom trošku koji treba snositi dobavljač
6. odbijanje primitka isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda po dospijeću obveze za dobavljača na isporuku, osim zbog razloga koji su ugovorom utvrđeni kao opravdani razlozi za odbijanje primitka
7. naplata naknade dobavljaču za kalo, rastep, lom i krađu proizvoda nakon isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda, odnosno prebacivanje rizika poslovanja na dobavljača
8. obveze da ne prodaje poljoprivredne ili prehrambene proizvode drugim otkupljivačima i/ili prerađivačima po nižim cijenama od onih koje je platio otkupljivač i/ili prerađivač i
9. izvršenje roka plaćanja dobavljaču duljeg od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno duljeg od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke.

Primjenu izmjene članka 11. stavka 1. točke 27. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Odredbe članka 11. stavka 1. točaka 26. i 27. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona ostaju na snazi do 31. ožujka 2024.

Ostale nepoštene trgovačke prakse kupca uz dopuštenu mogućnost izuzeća od zabrane

Članak 12.

(1) Nepoštenim trgovačkim praksama smatraju se i prakse kojima kupac:

1. dobavljaču naplaćuje naknadu za skladištenje i/ili uvrštavanje u ponudu njegovih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i/ili izlaganje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na policama prodajnog mjesta kupca na maloprodajnoj razini

2. zahtijeva od dobavljača da u cijelosti ili dijelom snosi trošak popusta na poljoprivredne i prehrambene proizvode koje kupac prodaje u okviru promidžbe koju je sam pokrenuo
 3. zahtijeva od dobavljača i/ili naplaćuje dobavljaču oglašavanje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koje provodi kupac
 4. zahtijeva od dobavljača i/ili naplaćuje dobavljaču marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji provodi kupac
 5. zahtijeva i/ili naplaćuje dobavljaču naknadu za podatke o izlazu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dobavljača s blagajni na prodajnim mjestima kupca
 6. zahtijeva i/ili naplaćuje naknadu dobavljaču za novčane i ostale kazne izrečene kupcu na temelju odluka nadležnih tijela
 7. zahtijeva vraćanje i/ili vraća dobavljaču isporučene, a neprodane poljoprivredne i prehrambene proizvode, ili zahtijeva i/ili naplaćuje naknadu za zbrinjavanje takvih proizvoda, ili zahtijeva i/ili naplaćuje naknadu dobavljaču za neprodane proizvode kojima je istekao rok trajanja.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prakse iz stavka 1. ovoga članka koje su jasno i nedvosmisleno ugovorene u okviru ugovora o isporuci poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ili u okviru naknadnog ugovora između dobavljača i kupca, a prije izvršenja tih praksi te pod uvjetom da ispunjavaju propisane uvjete za izuzeće od zabrane utvrđene točkama 1. do 7. ovoga stavka neće se smatrati nepoštenima u smislu ovoga Zakona, a riječ je o sljedećim izuzećima:
1. praksa iz stavka 1. točke 1. ovoga članka neće se smatrati nepoštenom ako dobavljač od kupca traži skladištenje i/ili uvrštavanje u ponudu njegovih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i/ili izlaganje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na policama prodajnog mjesta kupca na maloprodajnoj razini, a plaćanje te naknade mora biti zasnovano na objektivnim i razumnim, unaprijed utvrđenim kriterijima
 2. praksa iz stavka 1. točke 2. ovoga članka neće se smatrati nepoštenom ako dobavljač izričito zahtijeva provođenje promidžbe od strane kupca i ako kupac prije promidžbe navede razdoblje promidžbe, a dobavljač navede količinu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda odnosno proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koju može prodati kupcu po akcijskoj cijeni
 3. praksa iz stavka 1. točke 3. ovoga članka neće se smatrati nepoštenom ako oglašavanje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koje provodi kupac izričito traži dobavljač od kupca, a plaćanje mora biti zasnovano na objektivnim i razumnim, unaprijed utvrđenim kriterijima
 4. praksa iz stavka 1. točke 4. ovoga članka neće se smatrati nepoštenom ako marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji provodi kupac izričito traži dobavljač od kupca, a plaćanje mora biti zasnovano na objektivnim i razumnim, unaprijed utvrđenim kriterijima

5. praksa iz stavka 1. točke 5. ovoga članka neće se smatrati nepoštenom ako dobavljač od kupca izričito traži podatke o izlazu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dobavljača s blagajni na prodajnim mjestima kupca, a naknada mora biti zasnovano na objektivnim i razumnim, unaprijed utvrđenim kriterijima
6. praksa iz stavka 1. točke 6. ovoga članka neće se smatrati nepoštenom ako su kazne izrečene kupcu posljedica nedostataka poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje je odgovoran dobavljač u smislu općeg propisa kojim se uređuju obvezni odnosi
7. praksa iz stavka 1. točke 7. ovoga članka neće se smatrati nepoštenom ako je riječ o poljoprivrednom i prehrambenom proizvodu koji dobavljač prvi put isporučuje kupcu ili o proizvodu za koji dobavljač izričito traži prodaju od strane kupca, a unaprijed je pisanim putem upozoren od kupca da zbog slabog obrta ja može doći do isteka roka trajanja toga proizvoda; ili ako je riječ o novom proizvodu za koji kupac i dobavljač pisanim putem dogovaraju trajanje probnog razdoblja do najviše 120 dana, a tijekom kojeg kupac ima pravo na povrat novog proizvoda.
- (3) Ako u situacijama iz stavka 2. točaka 1. do 7. ovoga članka kupac zatraži plaćanje, kupac, ako to zatraži dobavljač, dobavljaču u pisanom obliku dostavlja procjenu plaćanja po jedinici ili ukupnog plaćanja, ovisno o tome što je primjereno, te u mjeri u kojoj se to odnosi na situacije iz stavka 2. točaka 1. do 7. ovoga članka, također u pisanom obliku, dostavlja procjenu troškova za dobavljača i osnovu za tu procjenu.

GLAVA II.

OSNOVNE POSTUPOVNE ODREDBE

POGLAVLJE I.

NADLEŽNOST, SUKOB INTERESA RADNIKA I POSTUPANJE AGENCIJE

Nadležnost tijela za provedbu Zakona i način donošenja odluka

Članak 13.

- (1) Za provedbu ovoga Zakona nadležna je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija).
- (2) Odluke u smislu ovoga Zakona donosi Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Vijeće) imenovano u skladu s propisom o zaštiti tržišnog natjecanja, većinom od najmanje tri glasa, a član Vijeća ne može biti suzdržan od glasanja.
- (3) Postupke iz. ovoga Zakona vode radnici Agencije pravne struke s položenim pravosudnim ispitom.
- (4) Za vođenje postupka utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne i izricanje novčane kazne iz članka 19. te članaka 23. do 27. ovoga Zakona, uz uvjet iz stavka 3. ovoga članka obavezan je i radni staž na pravnim poslovima od najmanje četiri godine nakon položenog pravosudnog ispita.

*Stručna služba Agencije***Članak 14.**

Stručna služba Agencije obavlja upravne i stručne poslove u smislu ovoga Zakona, a osobito:

- utvrđuje činjenice i okolnosti vezane uz utvrđivanje propisane visine ukupnoga godišnjeg prihoda kupaca
- vodi upravni postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne u pojedinačnim predmetima te nakon što utvrdi sve relevantne činjenice i okolnosti za donošenje odluke izvještava Vijeće koje rješava pojedinu upravnu stvar u skladu s odredbama ovoga Zakona
- priprema nacrt godišnjeg izvještaja o radu u smislu ovoga Zakona i
- obavlja ostale poslove po nalogu Vijeća vezane uz provedbu ovoga Zakona.

*Sukob interesa radnika***Članak 15.**

(1) Radnici Agencije ne mogu biti članovi uprava ili nadzornih odbora te upravnih vijeća fizičkih ili pravnih osoba u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, ili biti u članstvima bilo kojih drugih oblika interesnog udruživanja koja bi mogla dovesti u sumnju njihovu nepristranost u vođenju postupaka koji su u nadležnosti Agencije.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, dopušteno je članstvo i sudjelovanje u znanstvenim udrugama, asocijacijama i projektima, pod uvjetom da to ne utječe na nepristranost u vođenju postupaka.

*Izvještaj o radu***Članak 16.**

Izvještaj o radu za proteklu kalendarsku godinu u smislu odredaba ovoga Zakona Agencija će podnijeti Hrvatskom saboru kao sastavni dio Izvještaja o radu Agencije u skladu s odredbama općeg propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

*Prikupljanje podataka***Članak 17.**

(1) Agencija je ovlaštena pisanim putem zahtijevati od stranaka u postupku i drugih pravnih ili fizičkih osoba koje nemaju položaj stranke u postupku, zadruge, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga ili udruženja i komora sve potrebne obavijesti, u obliku pisanih očitovanja te dostavu na uvid ugovora i drugih potrebnih podataka i dokumentacije.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati pravni temelj, predmet i svrhu zahtjeva, rok za njegovo provođenje, kao i upozorenje da će protiv stranke u postupku i drugih pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka, ako ne postupe po zahtjevu, biti pokrenut postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne u smislu stavka 3. ovoga članka.

(3) Ako stranka u postupku i druge pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe po zahtjevu, Agencija će pokrenuti postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne.

(4) Osobi protiv koje je pokrenula postupak iz stavka 3. ovoga članka Agencija će dostaviti obavijest o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju i poziv za usmenu raspravu, nakon čega će rješenjem odlučiti o tome je li povrijeđen ovaj Zakon i u slučaju povrede izreći novčanu kaznu za tu povredu u skladu s ovim Zakonom.

(5) Ako podaci i dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka sadržavaju poslovnu tajnu, osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su Agenciji označiti, uz valjano obrazloženje, što se smatra poslovnom tajnom.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka, osobe iz stavka 1. ovoga članka su obvezne Agenciji dostaviti i primjerak poslovne dokumentacije koja ne sadržava poslovne tajne. Ako samo naznače koje podatke smatraju poslovnom tajnom, a ne dostave primjerak dopisa i/ili poslovne dokumentacije bez poslovnih tajni, Agencija će te osobe ponovno pozvati na dostavu dopisa i/ili poslovne dokumentacije bez poslovnih tajni. Ako osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe niti po ponovljenom zahtjevu, Agencija će smatrati da takav dopis i/ili poslovna dokumentacija ne sadržava poslovne tajne.

(7) Na poslovne tajne i način postupanja s poslovnim tajnama na odgovarajući način se primjenjuju odredbe općeg propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

(8) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne dostavi podatke i dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će pri utvrđivanju činjenica ocijeniti značenje propuštanja dostave podataka i dokumentacije i u skladu s time utvrditi relevantne činjenice.

Nenajavljena kontrola

Članak 17.a

(1) Agencija može u upravnom postupku provesti nenajavljenju kontrolu ocijeni li to opravdanim pa će u tom slučaju, prije provođenja nenajavljene kontrole poslovanja kupca u odnosu na kojeg je Agencija utvrdila postojanje indicija koje upućuju na to da je primijenjena nepoštena trgovačka praksa, zaključkom odrediti provođenje nenajavljene kontrole u poslovnim prostorima tog kupca odnosno prostorima u kojima on obavlja gospodarsku djelatnost, a koje može obuhvaćati jednu ili više prostorno povezanih prostorija koje kupac koristi kao svoj poslovni prostor te prostora koji su s tim prostorom povezani s istom svrhom korištenja, ali i prostorija u kojima obavlja gospodarsku djelatnost ili koje služe za obavljanje gospodarske djelatnost bez obzira na prostornu povezanost.

(2) Zaključak kojim se određuje provođenje nenajavljene kontrole iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. oznaku predmeta u okviru kojeg se provodi nenajavljena kontrola iz stavka 1. ovoga članka
2. pravni temelj za provedbu nenajavljene kontrole
3. službene osobe iz Agencije i druge službene osobe po ovlaštenju Agencije koje će provesti nenajavljenju kontrolu (u daljnjem tekstu: službene osobe)

4. rok za provedbu nenajavljene kontrole.

(3) Službene osobe Agencije provode nenajavljenju kontrolu iz stavka 1. ovoga članka, o čemu stranku izvješćuju na mjestu događaja i u trenutku provedbe nenajavljene kontrole, pri čemu su dužne predložiti stranki u postupku službenu iskaznicu Agencije i zaključak iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) U situaciji kada je nenajavljena kontrola ujedno i prva radnja u upravnom postupku, stranki će se istodobno uz zaključak iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uručiti i Obavijest o pokretanju upravnog postupka, ali ako u nenajavljenoj kontroli sudjeluju i druge službene osobe iz stavka 2. točke 3. ovoga članka one su dužne stranki u postupku predložiti pisano ovlaštenje Agencije za njihovo sudjelovanje u nenajavljenoj kontroli.

(5) Službene osobe prilikom provedbe nenajavljene kontrole iz stavka 1. ovoga članka mogu:

1. ući i pregledati odnosno pretražiti sve poslovne prostorije i zemljišta (u daljnjem: tekstu: prostorije) u kojima stranka odnosno kupac iz stavka 1. ovoga članka obavlja gospodarsku djelatnost, kao i na svakoj drugoj adresi na kojoj taj kupac djeluje
2. pregledati stvari, poslovne knjige, isprave i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje kupca, neovisno o mediju na kojemu su te knjige ili dokumentacija pohranjeni (primjerice, računala, serveri, telefonski uređaji)
3. napraviti preslike poslovnih knjiga i druge dokumentacije ili izvadaka iz poslovnih knjiga i druge dokumentacije, u elektroničkom ili drugom obliku
4. privremeno oduzeti stvari, poslovne knjige i drugu potrebnu dokumentaciju i zadržati ih ako je to potrebno za izradu preslike dokumentacije, ako iz tehničkih razloga nije moguće tijekom nenajavljene kontrole napraviti preslike potrebne dokumentacije, o čemu je službena osoba dužna sastaviti službenu zabilješku
5. zapečatiti prostoriju i/ili poslovnu knjigu ili dokumentaciju za vrijeme nenajavljene kontrole i u opsegu nužnom za provedbu nenajavljene kontrole
6. zatražiti od zastupnika kupca ili radnika kupca usmeno očitovanje o činjenicama ili dokumentima koji se odnose na cilj i predmet nenajavljene kontrole te zabilježiti dobivene odgovore
7. zatražiti od zastupnika kupca ili radnika kupca dostavu pisanog očitovanja o činjenicama ili dokumentima koji se odnose na cilj i predmet nenajavljene kontrole te odrediti rok u kojemu je potrebno dostaviti to očitovanje
8. obavljati i druge radnje potrebne za postizanje cilja nenajavljene kontrole.

(6) U slučaju privremenog oduzimanja stvari, poslovnih knjiga i druge dokumentacije tijekom nenajavljene kontrole iz stavka 1. ovoga članka službena osoba Agencije o tome će načiniti službenu zabilješku, u kojoj će osobito navesti mjesto pronalaska privremeno oduzetih stvari i njihov opis.

(7) Službena osoba Agencije bez odgađanja dužna je stranki u postupku ili posjedniku stvari dati potvrdu o privremenom oduzimanju stvari i druge dokumentacije.

(8) Privremeno oduzete stvari, poslovne knjige i dokumentacija vratit će se bez odgađanja stranki nakon što bude ispunjena svrha privremenog oduzimanja tih predmeta odnosno nakon izrade preslike i/ili njihova presnimavanja, a najkasnije u roku od četiri radna dana od njihova privremenog oduzimanja.

(9) Ako je prilikom izvođenja nenajavljene kontrole iz stavka 1. ovoga članka potrebna primjena prinude ili se očekuje fizički otpor provođenju nenajavljene kontrole odnosno ako kupac koji je stranka u postupku odbija dopustiti ulaz službenim osobama u poslovne prostorije odnosno ako sprečava uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju ili na bilo koji drugi način otežava provedbu nenajavljene kontrole, službene osobe mogu, uz pomoć službenika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, i protiv volje kupca ući u poslovne prostorije i izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju.

(10) Zastupnici kupca protiv kojeg je pokrenut postupak, kao i njegovi radnici obvezni su surađivati sa službenim osobama iz stavka 1. te stavka 9. ovoga članka prilikom provođenja nenajavljene kontrole.

(11) Na zahtjev službenih osoba Agencije, osoba koja se koristi računalom ili ima pristup računalu ili drugom uređaju ili nositelju podataka dužna je omogućiti pristup računalu, uređaju ili nositelju podataka te dati sve potrebne obavijesti za njihovu nesmetanu uporabu.

(12) Onemogućavanje, pružanje otpora ili na bilo koji drugi način ometanje provođenja nenajavljene kontrole smatrat će se otegotnom okolnošću prilikom utvrđivanja i izricanja novčane kazne kupcu koji je stranka u postupku.

(13) Prilikom provedbe nenajavljene kontrole iz dokumentacije koja se pretražuje izuzet će se pisma, obavijesti i drugi oblici komunikacije koji se smatraju povjerljivim informacijama, između kupca protiv kojeg se vodi postupak i njegovih opunomoćenika koji su njihovu komunikaciju obvezni čuvati kao profesionalnu tajnu na temelju posebnih propisa.

(14) Ako kupac protiv kojeg je pokrenut postupak ili njegov opunomoćenik odbijaju dati na uvid dokumentaciju pozivajući se na povjerljivost informacija iz stavka 13. ovoga članka, službena osoba Agencije ima pravo uvida u naznačenu dokumentaciju.

(15) Ako službena osoba Agencije smatra da nije riječ o povjerljivim informacijama iz stavka 13. ovoga članka, dužna je tu dokumentaciju ili njezinu presliku staviti u posebnu omotnicu koja će se, pred kupcem ili njegovim opunomoćenikom ako je nazočan, zatvoriti, naznačiti datum i staviti službeni pečat Agencije, a koju će potpisati stranka i opunomoćenici.

(16) U slučaju iz stavka 14. ovoga članka, odluku o tome je li riječ o povjerljivim informacijama iz stavka 13. ovoga članka donijet će Agencija.

(17) Nakon provedene nenajavljene kontrole iz stavaka 1. do 16. ovoga članka, a najkasnije u roku od 15 dana službena osoba sastavit će zapisnik o kontroli.

(18) Zapisnik iz stavka 17. ovoga članka sadržava:

1. mjesto i datum sastavljanja zapisnika
2. klasifikacijsku oznaku predmeta i pravni temelj za provedbu nenajavljene kontrole

3. mjesto i vrijeme provedbe nenajavljene kontrole
 4. osobna imena službenih osoba koje su sudjelovale u nenajavljenoj kontroli, nazočne stranke u postupku i njezinih opunomoćenika te trećih osoba
 5. opis tijeka i sadržaja svake provedene radnje tijekom nenajavljene kontrole i danih izjava
 6. popis dokumenata i ostalih predmeta korištenih i/ili privremeno oduzetih tijekom nenajavljene kontrole.
- (19) Zapisnik iz stavka 17. ovoga članka dostavit će se stranki u postupku.
- (20) Stranka u postupku ima pravo dostaviti svoje primjedbe na zapisnik iz stavka 17. ovoga članka, u pisanom obliku, u roku od 15 dana od dana primitka zapisnika.
- (21) Agencija će prilikom utvrđivanja postojanja indicija koje upućuju na to da je primijenjena nepoštena trgovačka praksa u smislu stavka 1. ovoga članka uzeti u razmatranje prijedlog stranke ili predstavke (i druge obavijesti koje upućuju na potrebu zaštite javnog interesa) od fizičkih i pravnih osoba, bez obzira na to traže li te osobe zaštitu identiteta ili ne traže, uključujući i anonimne predstavke.
- (22) Ako podnositelj predstavke iz stavka 21. ovoga članka zbog straha od komercijalne ili druge odmazde zatraži da njegov identitet ostane povjerljiv odnosno zaštićen, Agencija će u skladu s propisom kojim se uređuje zaštita prijavitelja nepravilnosti poduzeti odgovarajuće mjere.

Preuzimanje obveza od strane kupca koji je stranka u postupku

Članak 18.

- (1) Stranka protiv koje je pokrenut upravni postupak može Agenciji u roku od 60 dana od dana primitka obavijesti Agencije o pokrenutom upravnom postupku predložiti preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokove u kojima će to učiniti kako bi se otklonile indicije koje upućuju na nepošteno trgovačke prakse i koje su bile povod za pokretanje upravnog postupka.
- (2) Agencija će, ovisno o težini povrede, opsegu povrede i vremenu trajanja povrede, što se utvrđuje u ispitnom postupku, ocijeniti jesu li predložene mjere, uvjeti i rokovi iz stavka 1. ovoga članka dostatni za otklanjanje indicija koje upućuju na nepošteno trgovačke prakse koje su bile povod za pokretanje upravnog postupka te će u slučaju pozitivne ocjene donijeti rješenje kojim obustavlja postupak zbog preuzimanja obveza od strane kupca.
- (3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka Agencija će prihvatiti preuzimanje obveza od strane kupca u obliku predloženih mjera, uvjeta i rokova koji time postaju obvezni za predlagatelja te obvezati stranku na dostavu dokaza kojima potvrđuje izvršenje mjera i uvjeta u određenom roku, kao i utvrditi da nema uvjeta za daljnje vođenje postupka.
- (4) Ako Agencija ocijeni da predložene mjere, uvjeti i rokovi iz stavka 1. ovoga članka nisu dostatni za otklanjanje indicija koje upućuju na nepošteno trgovačke prakse koje su bile povod za pokretanje upravnog postupka, Agencija će o tome pisanim putem obavijestiti stranku i nastaviti voditi ispitni postupak.

(5) Ako u nadzoru nad provedbom mjera i uvjeta iz stavka 2. ovoga članka bude utvrđeno da se stranka ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, Agencija će po službenoj dužnosti obnoviti postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi te utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne.

(6) Utvrđenje da se stranka ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz stavaka 2. i 3. ovoga članka cijenit će se kao otegotna okolnost prilikom utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne u upravnom postupku provedenom u skladu sa stavkom 5. ovoga članka.

Obavijest o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju te pravo stranke da se izjasni o svim okolnostima i činjenicama koje su iznesene u postupku

Članak 19.

(1) Nakon preliminarno utvrđenih činjenica i okolnosti u ispitnom postupku i nakon što je Agencija u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona preliminarno utvrdila da je stranka u postupku iskoristila značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi svom dobavljaču, odnosno povrijedila odredbe ovoga Zakona, Agencija će stranki dostaviti Obavijest o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju u konkretnom predmetu i obavijestiti je o sadržaju odluke Agencije donesene na temelju preliminarno utvrđenog činjeničnog stanja.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. naziv i sjedište pravne osobe odnosno ime i prezime te adresu fizičke osobe za koju je preliminarno utvrđeno da je povrijedila odredbe ovoga Zakona
2. detaljan činjenični opis postupanja ili propuštanja postupanja kojima je preliminarno utvrđeno da su nametnute nepoštene trgovačke prakse, odnosno odredbe ovoga Zakona koje su tim postupanjem ili propuštanjem postupanja povrijeđene
3. vrijeme, mjesto te trajanje preliminarno utvrđene povrede ovoga Zakona
4. naznaku članka ovoga Zakona kojim se propisuje visina novčane kazne za tu povredu
5. poziv stranki da dostavi pisanu obranu i rok za njezinu dostavu, koji ne može biti kraći od osam niti dulji od 30 dana i
6. poziv stranki da predloži dodatne dokaze i svjedoke ako ih ima.

(3) Agencija će uz Obavijest iz stavka 1. ovoga članka stranki dostaviti i poziv na usmenu raspravu koja se zakazuje nakon isteka roka za dostavu pisanog izjašnjenja stranke o svim okolnostima i činjenicama iznesenim u postupku.

(4) Agencija će nakon isteka roka za dostavu pisanog izjašnjavanja stranke iz stavka 2. točke 5. ovoga članka održati usmenu raspravu na kojoj će se stranka moći izjasniti odnosno na kojoj će se izvoditi dokazi radi utvrđivanja povrede ovoga Zakona te utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne odnosno olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine novčane kazne propisane odredbama ovoga Zakona.

(5) Zaključak kojim se određuje i poziva stranku na usmenu raspravu iz stavka 3. ovoga članka mora sadržavati:

1. tvrtku i sjedište pravne osobe odnosno ime i prezime te prebivalište fizičke osobe kupca koji je stranka u postupku
2. ime i prezime te adresu osobe ovlaštene za zastupanje i opunomoćenika ako ga osoba iz točke 1. ovoga stavka ima
3. činjenični opis postupanja ili propuštanja postupanja kojima je preliminarno utvrđeno da je povrijeđen ovaj Zakon
4. dan i sat održavanja usmene rasprave
5. oznaku prostorije u sjedištu Agencije u kojoj će se održati usmena rasprava
6. naznaku svojstva u kojem se poziva
7. upozorenje da će u slučaju nedolaska po prvom pozivu osoba biti ponovno pozvana, a u slučaju njezina ponovnog nedolaska usmena će se rasprava održati bez njezine nazočnosti, a odluka će biti donesena prema stanju u spisu predmeta
8. službeni pečat Agencije i potpis osobe ovlaštene za vođenje postupka.

(6) Po okončanju usmene rasprave iz stavka 3. ovoga članka Agencija će u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona, a na temelju utvrđenog činjeničnog stanja odlučiti o tome je li povrijeđen ovaj Zakon te će ako utvrdi povredu, odlučiti i o postojanju uvjeta za izricanje novčane kazne, odrediti njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

(7) Agencija, u skladu s odlukama kojima je utvrđeno iskorištavanje značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi odnosno utvrđena povreda ovoga Zakona i kojima je utvrđeno postojanje uvjeta za izricanje novčane kazne i njezina visina, dovršava postupak donošenjem jedinstvenog rješenja.

POGLAVLJE II. AKTI AGENCIJE

Akti Agencije i sudska zaštita

Članak 20.

(1) Agencija je u smislu ovoga Zakona nadležna rješenjem:

1. utvrditi iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca u odnosu na njegove dobavljače nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu članka 4., 5. i 7. do 12. ovoga Zakona, odrediti trajanje takvog postupanja, zabraniti svako takvo daljnje postupanje, odrediti mjere, uvjete i rokove za otklanjanje takvog postupanja te utvrditi i izreći propisanu novčanu kaznu
2. utvrditi da stranka nije postupila u skladu s aktom Agencije iz stavka 1. točke 1. ovoga članka u dijelu kojim su određene mjere, uvjeti i rokovi za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi te utvrditi i izreći propisanu novčanu kaznu

3. obustaviti postupak zbog prihvaćanja prijedloga za preuzimanje obveza od strane kupca u obliku mjera i uvjeta te rokova provedbe u smislu članka 18. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona
 4. utvrditi da stranka nije postupila u skladu s preuzetim obvezama u smislu članka 18. stavka 5. ovoga Zakona te utvrditi i izreći propisanu novčanu kaznu
 5. utvrditi da stranka nije postupila u skladu sa zahtjevom Agencije u smislu članka 17. stavka 3. ovoga Zakona te članka 3. stavaka 5. ovoga Zakona te utvrditi i izreći propisanu novčanu kaznu
 6. utvrditi da dobavljač koji je fizička ili pravna osoba, kao obveznik izdavanja računa, nije izdao račun kupcu u smislu odredbe članka 7. stavka 2. ovoga Zakona te utvrditi i izreći propisanu novčanu kaznu
 7. utvrditi da pravna i fizička osoba, koja nema položaj stranke u postupku, nije postupila po zahtjevu Agencije iz članka 17. stavka 3. ovoga Zakona i članka 3. stavka 5. ovoga Zakona te utvrditi i izreći propisanu novčanu kaznu
 8. obustaviti postupak pokrenut po službenoj dužnosti kad utvrdi da u smislu ovoga Zakona više ne postoje zakonske pretpostavke za daljnje vođenje postupka
 9. odlučiti o zahtjevu podnositelja predstavke ili druge obavijesti za zaštitu njegova identiteta, kao i zaštitu svih ostalih informacija u odnosu na koje se smatra da bi otkrivanje takvih informacija bilo štetno za njegove interese ili za interese drugih dobavljača.
- (2) Protiv rješenja Agencije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, i to zbog:
1. povrede propisa materijalnog prava o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom
 2. bitne povrede odredbi o postupku
 3. pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i
 4. pogrešne odluke o novčanoj kazni i drugim pitanjima o kojima odlučuje Agencija.
- (3) Tužba iz stavka 2. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja, osim u dijelu rješenja koji se odnosi na izrečenu novčanu kaznu.
- (4) Tužbe protiv rješenja Agencije radi odlučivanja o postupovnim pitanjima ne zaustavljaju tijek postupka.
- (5) Svi sporovi pokrenuti pred nadležnim upravnim sudovima na temelju odredaba ovoga Zakona su žurni.

Rokovi za donošenje rješenja Agencije

Članak 21.

- (1) Rješenja iz članka 20. stavka 1. točaka 1. do 8. ovoga Zakona Agencija donosi u roku od 60 dana od dana kada utvrdi sve činjenice i okolnosti relevantne za donošenje odluke.
- (2) Rješenje iz članka 20. stavka 1. točke 9. ovoga Zakona Agencija donosi bez odgađanja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva.

*Objava rješenja Agencije***Članak 22.**

(1) Agencija na mrežnoj stranici objavljuje rješenja iz članka 20. stavka 1. točaka 1. do 8. ovoga Zakona pravomoćne odluke upravnih sudova povodom tužbi protiv tih rješenja te odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske povodom žalbi protiv odluka upravnih sudova.

(2) Poslovne tajne sadržane u aktima iz stavka 1. ovoga članka izuzet će se od javne objave.

GLAVA III.

NOVČANE KAZNE

POGLAVLJE I.

CILJ I VRSTA NOVČANE KAZNE*Cilj novčane kazne***Članak 23.**

Novčanim kaznama koje Agencija utvrđuje i izriče u smislu ovoga Zakona cilj je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda ovoga Zakona.

*Novčane kazne za teške i lakše povrede Zakona te novčane kazne za ostale povrede Zakona***Članak 24.**

(1) Novčanom kaznom u iznosu do najviše 663.610,00 eura za pravnu osobu odnosno do najviše 331.800,00 eura za fizičku osobu kaznit će se za tešku povredu ovoga Zakona pravna ili fizička osoba koja se u smislu ovoga Zakona smatra kupcem, a koja prodaje poljoprivredni i/ili prehrambeni proizvod u maloprodaji po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s porezom na dodanu vrijednost, osim pod uvjetom da je riječ o proizvodima pred istekom roka trajanja, povlačenju poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iz asortimana te potpunoj rasprodaji zbog zatvaranja prodajnog objekta (članak 11. stavak 1. točka 24. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu do najviše 464.520,00 eura za pravnu osobu odnosno do najviše 199.080,00 eura za fizičku osobu kaznit će se za tešku povredu ovoga Zakona pravna ili fizička osoba koja se u smislu ovoga Zakona smatra kupcem, a koja prema svojim dobavljačima iskoristi značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ovoga Zakona, ako:

1. ne sklopi ugovor u pisanom obliku i s propisanim obveznim sadržajem ili ako nametne dobavljaču obveze koje nisu predviđene u pisanom ugovoru između kupca i njihovih dobavljača, i/ili ako ugovor između kupca i njihovih dobavljača nije sastavljen u skladu s odredbama ovoga Zakona (članak 4. stavak 2. točka 1. i članak 5. ovoga Zakona)

2. ne izda račun za naknade za usluge kupca prema dobavljaču čije ostvarenje ovisi o stvarnom i mjerljivom učinku kupca, a ne smatraju se nametanjem nepoštenih trgovačkih prakse, na kojem je dužan jasno specificirati svaku pojedinu uslugu za koju se plaća naknada ili ako kupac koji uslužno izdaje otkupni blok umjesto dobavljača ne izda otkupni blok koji mora sadržavati najmanje elemente vezane uz obračun vrijednosti, i to: količinu preuzete robe, kakvoću i utvrđenu cijenu te jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se iznosi odnose u skladu s javno objavljenim i obvezujućim uvjetima kupca prema dobavljaču (članak 4. stavak 2. točka 2. i članak 7. stavci 4. i 6. ovoga Zakona)
 3. odredbe općih uvjeta poslovanja nisu jasne i razumljive ili ako njihovi dobavljači nisu upozoreni na primjenu općih uvjeta poslovanja i na način njihove objave te ako opći uvjeti poslovanja sadržavaju odredbe koje se u smislu ovoga Zakona smatraju nepoštenim trgovačkim praksama (članak 4. stavak 2. točka 3. i članak 8. ovoga Zakona)
 4. jednostrano raskine ugovor u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora, ili otkáže ugovor sa svojim dobavljačem bez primjerenog otkaznog roka, ili ako jednostrano izmijeni ugovor, ili ako ugovara mogućnost jednostranog raskida ugovora u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid, ili ugovara mogućnost otkaza ugovora bez primjerenog otkaznog roka, ili ugovara mogućnost jednostrane izmjene ugovora (članak 4. stavak 2. točka 4. i članak 9. ovoga Zakona)
 5. nametne nerazmjerno visoku ugovornu kaznu dobavljaču s obzirom na vrijednost i značenje objekta obveze ili naplati od dobavljača ugovornu kaznu u slučaju kada kupac skrivi neispunjenje, zakašnjenje ili neuredno ispunjenje obveze dobavljača te u drugim slučajevima kada je do neispunjenja, zakašnjenja ili neurednog ispunjenja obveze dobavljača došlo zbog uzroka za koje dobavljač ne odgovara (članak 4. stavak 2. točka 5. i članak 10. ovoga Zakona)
 6. nametne bilo koju od ostalih propisanih nepoštenih trgovačkih praksi (članak 4. stavak 2. točka 6., članak 11. stavak 1. točke 1. do 23. te 25. i članak 12. ovoga Zakona)
 7. ne postupi po rješenju Agencije iz članka 20. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona u dijelu kojim se nalaže izvršenje određenih mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi
 8. ne postupi u skladu s preuzetim obvezama za izvršenje određenih mjera i uvjeta u za to određenim rokovima koje su rješenjem Agencije postale obvezne za stranku u postupku (članak 18. stavak 5. i članak 20. stavak 1. točka 4. ovoga Zakona).
- (3) Novčanom kaznom u iznosu do najviše 132.720,00 eura za pravnu osobu odnosno do najviše 66.360,00 eura za fizičku osobu kaznit će se za lakšu povredu ovoga Zakona:
1. pravna ili fizička osoba koja se u smislu ovoga Zakona smatra kupcem, a koja ima položaj stranke u postupku ako ne postupi po pisanom zahtjevu Agencije u svrhu prikupljanja podataka za dostavom svih potrebnih obavijesti

- u obliku pisanih očitovanja odnosno ne dostavi na uvid potrebne podatke i dokumentaciju (članak 17. stavak 3. i članak 3. stavak 5. ovoga Zakona)
2. pravna ili fizička osoba koja se u smislu ovoga Zakona smatra dobavljačem ako ne postupi po pisanom zahtjevu Agencije u svrhu prikupljanja podataka za dostavu svih potrebnih obavijesti u obliku pisanih očitovanja odnosno ne dostavi na uvid potrebne podatke i dokumentaciju (članak 17. stavak 3. i članak 3. stavak 5. ovoga Zakona).
- (4) Novčanom kaznom u iznosu do najviše 2650,00 eura kaznit će se dobavljač fizička ili pravna osoba kao obveznik izdavanja računa ako ne izda račun kupcu na kojem su jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točna specifikacija na što se iznosi odnose (članak 7. stavak 2. ovoga Zakona).
- (5) Novčanom kaznom do najviše 13.270,00 eura kaznit će se pravna osoba odnosno do najviše 3310,00 eura fizička osoba koja nema položaj stranke u postupku, a koja ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 17. stavak 3. i članak 3. stavak 5. ovoga Zakona).

Članak 25.

Brisan.

Odredba članka 25. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 52/2021.

Članak 26.

Brisan.

Odredba članka 26. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 52/2021.

POGLAVLJE II.

KRITERIJI UTVRĐIVANJA I IZVRŠENJE NOVČANE KAZNE

Kriteriji za utvrđivanje novčane kazne

Članak 27.

- (1) Pri utvrđivanju i izricanju novčane kazne, u smislu članka 24. ovoga Zakona, Agencija uzima u obzir težinu povrede, opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede za dobavljače. Utvrđeni iznos novčane kazne se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.
- (2) Olakotnim okolnostima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito:
1. dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja prije pokretanja postupka u smislu ovoga Zakona
 2. dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka u smislu ovoga Zakona
 3. kratko trajanje povrede, ali ne dulje od godine dana
 4. dobra suradnja s Agencijom tijekom vođenja postupka
 5. utvrđenje da zabranjena nepoštena trgovačka praksa koja, iako ugovorena, nije još primijenjena u poslovnom odnosu između kupca i dobavljača.
- (3) Otegotnim okolnostima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito:

1. ponavljanje istog ili drugog postupanja kojima se krše odredbe ovoga Zakona nakon dostavljenog rješenja kojim je ranije utvrđena povreda ovoga Zakona i utvrđena i izrečena propisana novčana kazna
 2. odbijanje suradnje s Agencijom ili ometanje Agencije tijekom provedbe postupka i
 3. uloga poticatelja drugih na povredu ovoga Zakona, odnosno sve radnje poduzete radi osiguranja sudjelovanja drugih u povredi
 4. nepostupanje u skladu s rješenjem Agencije o prihvatanju preuzimanja obveza u smislu članka 18. stavka 5. ovoga Zakona
 5. onemogućavanje ili na bilo koji drugi način pružanje otpora provođenju nenajavljene kontrole.
- (4) U slučaju ponavljanja istog ili drugog postupanja kojim se krše odredbe ovoga Zakona, ako je utvrđena povreda iste odredbe ovoga Zakona, iznos novčane kazne može se povećati do 100 %, a za svaki drugi utvrđeni slučaj povrede druge odredbe ovoga Zakona novčana kazna može se povećati do 50 %, ali i u tim slučajevima novčana kazna ne može prijeći najviši propisani iznos iz članka 24. ovoga Zakona.
- (5) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, Agencija može dodatno smanjiti iznos novčane kazne pravnoj ili fizičkoj osobi koja se nalazi u teškoj financijskoj situaciji, ako ona podnese Agenciji relevantne dokaze da bi izricanje novčane kazne u iznosu kako je to propisano ovim Zakonom značajno ugrozilo njezinu ekonomsku održivost i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine.
- (6) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, u situaciji kada utvrdi da je došlo do povrede ovoga Zakona, ali su težina povrede, opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede i za dobavljače i za javni interes neznatni, a stranka je dostavila dokaze o tome da je prije donošenja obavijesti o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju podmirila obveze prema dobavljaču te uskladi-la svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, Agencija može dodatno smanjiti iznos novčane kazne.

Postupak izvršenja novčane kazne

Članak 28.

- (1) U rješenju Agencije kojim se zbog povrede ovoga Zakona izriče novčana kazna odredit će se rok i način uplate izrečene novčane kazne.
- (2) Novčane kazne uplaćuju se po izvršnosti rješenja Agencije ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja Agencije do dana plaćanja.
- (3) Agencija može odobriti plaćanje novčane kazne u obrocima ako stranka razumno obrazloži svoj zahtjev i dostavi odgovarajuće dokaze.
- (4) Ako stranka u određenom roku ne uplati novčanu kaznu, Agencija će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate novčane kazne prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Novčane kazne koje

na zahtjev Agencije prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

POGLAVLJE III.

ZASTARA I TROŠKOVI POSTUPKA

Zastara

Članak 29.

- (1) Postupak utvrđivanja povrede ovoga Zakona i utvrđivanja i izricanja novčane kazne zbog počinjenja te povrede ne može biti pokrenut kada istekne rok od pet godina od dana počinjenja povrede.
- (2) U slučaju kontinuirane ili ponavljane povrede ovoga Zakona vrijeme zastare računa se od dana kad je prestala povreda.
- (3) Zastara iz stavka 1. ovoga članka prekida se svakom radnjom Agencije o kojoj je Agencija pisanim putem obavijestila stranku od dana kada je stranka zaprimila tu obavijest, a koja je poduzeta radi utvrđivanja počinjenja povrede ovoga Zakona i utvrđivanja i izricanja novčane kazne zbog te povrede.
- (4) Poslije svakog prekida zastara počinje ponovno teći, ali se postupak ni u kojem slučaju ne može voditi protekom dvostrukog vremena određenog stavkom 1. ovoga članka.

Zastara izvršenja novčane kazne

Članak 30.

- (1) Novčane kazne izrečene zbog povrede odredaba ovoga Zakona ne mogu se izvršiti ako od dana pravomoćnosti rješenja Agencije i/ili pravomoćnosti odluke suda istekne rok od pet godina. Zastara počinje teći od dana kad je stranka uredno primila pravomoćnu odluku suda ili od dana izvršnosti rješenja Agencije ako stranka nije podnijela tužbu na to rješenje.
- (2) Zastara iz stavka 1. ovoga članka prekida se svakom radnjom nadležnog tijela o kojoj je ono pisanim putem obavijestilo stranku od dana kada je stranka zaprimila tu obavijest, a koja je poduzeta radi izvršenja novčane kazne.
- (3) Poslije svakog prekida zastara počinje ponovo teći, ali se postupak izvršenja novčane kazne ne može ni u kojem slučaju voditi protekom dvostrukog vremena određenog stavkom 1. ovoga članka.
- (4) Iznimno, u slučajevima kad Agencija odobri plaćanje novčane kazne u obrocima, zastara počinje teći od dana kada stranka nije platila dospelu obvezu.

Troškovi postupka

Članak 31.

U slučaju kada je postupak, koji je Agencija u smislu ovoga Zakona pokrenula po službenoj dužnosti, okončan povoljno za stranku, troškove postupka snosit će stranka.

POGLAVLJE III.A

**SURADNJA AGENCIJE S EUROPSKOM KOMISIJOM I PROVEDBENIM
TIJELIMA DRŽAVA ČLANICA EU-A TE IZVJEŠĆIVANJE**

Suradnja s Europskom komisijom i provedbenim tijelima država članica Europske unije

Članak 31.a

Agencija će surađivati uzajamno s provedbenim tijelima drugih država članica Europske unije i Europskom komisijom u postupcima utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, a osobito razmjenjivati informacije i iskustva o najboljim praksama, novim slučajevima i novim događajima u području nepoštenih trgovačkih praksi, kao i o provedbenim mjerama koje su donesene u postupcima utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi te pružati pomoć u postupcima utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi koje imaju prekograničnu dimenziju.

Izvješćivanje Europske komisije o radu Agencije

Članak 31.b

(1) Do 15. ožujka svake godine Ministarstvo poljoprivrede će Europskoj komisiji dostaviti izvješće o nepoštenim trgovačkim praksama u poslovnim odnosima kupaca i dobavljača u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka bit će sastavljeno u skladu s provedbenim aktima Europske komisije.

(3) Na mrežnim stranicama Agencije iz izvješća iz članka 16. ovoga Zakona, a koji se odnose na primjenu odredbi ovoga Zakona, u sažetom obliku objavljuju se podaci o broju zaprimljenih zahtjeva za pokretanje upravnih postupaka i predstavljanje, kao i broju pokrenutih i okončanih postupaka tijekom prethodne godine, a za svaki okončani postupak izvješće sadržava sažet opis predmeta i ishoda.

GLAVA IV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 32.**

Ugovori između dobavljača i kupaca ili kupaca sklopljeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona koji nisu u skladu s člancima 4. do 12. ovoga Zakona moraju se uskladiti najkasnije do 31. ožujka 2018., u protivnom takvi ugovori prestaju važiti od 1. travnja 2018.

Članak 33.

Agencija će, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti Statut i druge opće akte Agencije s odredbama ovoga Zakona.

Naknadna procjena učinaka propisa

Članak 34.

Ministarstvo poljoprivrede će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 52/2021

Donošenje provedbenih propisa

Članak 22.

Pravilnik iz članka 2. stavka 2. koji je izmijenjen člankom 3. ovoga Zakona ministar nadležan za poljoprivredu donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Usklađivanje s odredbama ovoga Zakona i postupanje u postupcima pokrenutim prije stupanja na snagu ovoga Zakona

Članak 23.

(1) Ugovori između dobavljača i kupaca sklopljeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona moraju se uskladiti s njegovim odredbama najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Kupci na koje se nije primjenjivao Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (»Narodne novine«, br. 117/17.) moraju u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona sklopiti ugovore sa svojim dobavljačima prehrambenih i/ili poljoprivrednih proizvoda nad kojima imaju značajnu pregovaračku snagu ako ispunjavaju uvjete iz članka 4. ovoga Zakona.

(3) Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (»Narodne novine«, br. 117/17.).

(4) U upravnim sporovima pokrenutim protiv odluka Agencije, donesenih na temelju odredbi Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (»Narodne novine«, br. 117/17.), primjenjivat će se zakon na temelju kojeg su donesene pobijane odluke.

Usklađivanje Statuta i drugih općih akata Agencije

Članak 24.

Agencija će, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti Statut i druge opće akte Agencije s odredbama ovoga Zakona.

Početak i prestanak važenja pojedinih odredbi

Članak 25.

Odredbe članka 11. stavka 1. točaka 26. i 27. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona ostaju na snazi do 31. ožujka 2024.

Stupanje na snagu

Članak 26.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. rujna 2021.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 27/2024**Članak 11.**

(1) Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (»Narodne novine«, br. 117/17. i 52/21.).

(2) U upravnim sporovima pokrenutim protiv odluka Agencije, donesenih na temelju odredbi Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (»Narodne novine«, br. 117/17. i 52/21.), primjenjivat će se zakon na temelju kojeg su donesene pobijane odluke.

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.